

MILLÎ HARP VE İHTİSAP PARTİSİ
T.C. MİLLÎ HARP VE İHTİSAP BAKANLIĞI
Tarih: 18/10/2024
Sayı: 362

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelir Vergisi Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifim, gerekçesiyle birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.01/10/2024

Ayşe Sibel ERSOY
Adana Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 21-10-2024	Esas No: 2/2620

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK LIGI
1 8 Ekim 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
1 8 Ekim 2024
No: 1515474

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde doğurganlık oranlarının azalmasının en önemli nedenleri ekonomik gerekçeler, çalışan kadınların doğum izinlerinin yetersiz olması, esnek ve uzaktan çalışmanın yeterince yaygınlaşmamış olması, kreş ve bakım süreçlerinin yeterince desteklenememesidir. Bu konularda yapılacak düzenleme ile ülke kalkınması ve kadın istihdamına katkı sağlanacak,

Genç nüfus dinamik ve yaratıcı yapısıyla ülke kalkınmasının motor gücüdür. Yeni fikirlere açık, yaratıcı, enerjik, dinamik gençler ekonomik büyümeyi pozitif yönde etkiler. Diğer koşullar sabit kaldığında, genç nüfusa sahip ülkeler diğer ülkelere göre ekonomide daha avantajlıdır, daha hızlı büyürler. Ancak hiçbir ülke için bu avantaj sonsuz değildir. Hemen her ülke demografik bir değişim sürecine tabidir ve genç nüfusa sahip her ülkenin nüfusu, bu değişim süreci sonunda er ya da geç yaşlanır. Bugün başta Avrupa ülkeleri olmak üzere gelişmiş ülkeler, "yaşlılık krizi" olarak da tanımlanan üçüncü evreye girmişlerdir.

Ülkemizde her geçen yıl nüfus artış hızı dolayısıyla doğum oranı azalmakta, ülkemizdeki yaş ortalaması yükselmektedir. Ülkemizdeki nüfus artış hızı 2000 yılında binde 18,3 iken 2009'da binde 14,5'e, 2011 yılında binde 13,5'e, 2012 yılında binde 12'ye gerilemiştir. Demografik değişim fırsatından yararlanamayan Türkiye, yaşlandığında/yaşlılık krizine girdiğinde, gelişmiş ülkelere göre çok daha ağır bedel ödeyecektir. Özellikle yaşlı nüfusun getirdiği emeklilik, sağlık ve yaşlı bakımı faturası bu bedeli ağırlaştıracaktır.

Türkiye'deki yaş ortalaması hızla yükselmektedir. Nitekim, Türkiye'nin ortalama yaşı 2008'de 28.5 iken 2012 yılında 30,1'ye yükselmiştir. Ülkemizde 15-64 yaş grubunda bulunan çalışma çağındaki nüfusun oranı 2012 yılında 2011 yılına göre yüzde 0,2 puan artarak yüzde 67,6'ya yükselmiştir. Toplam nüfus içindeki yaşlı nüfusun oranı da giderek artmaktadır. 2008 yılında Türkiye nüfusunun yüzde 6,8'i 65 yaş ve üstünde iken 2012 yılında bu oran yüzde 7,5'e çıkmıştır.

Nüfus artış hızının düşmesinde modernleşme ve şehirleşmenin etkisinin yanında nüfus planlaması adı altında yapılan çalışmalar, ekonomik zorluklar ve doğum izinlerinin kısa olması etkili olmaktadır. İlk kez anne olacak veya yeniden anne olmak isteyen ancak gerek ekonomik gerekse doğum izninin kısalığından dolayı bu kutsal görevi yerine getiremeyen çalışan kadınlarımızın sorunları bir an önce çözülmelidir. Hizmet akdiyle çalışan sigortalı kadınlar, iki defaya mahsus olmak üzere doğum tarihinden sonra iki yıllık süreyi geçmemek kaydıyla çocuğunun yaşaması şartıyla talepte bulunulan süreleri borçlanabilmektedir. Ancak **kendi nam ve hesabına çalışan esnaf ya da tarım bağ-kur'lu kadın sigortalılar doğum borçlanması yapamamaktadır.**

Askere giden erkekler askerlik öncesi sigortalı olmasalar bile askerlik süresini borçlanabilirken **işe girmeden önce doğum yapan kadınlar, doğum nedeniyle çalışma hayatından ayrı kaldıkları süreleri borçlanamamaktadır.** Esnaf ya da tarım Bağ-kur'lu kadın sigortalılarımıza doğum borçlanması hakkı verilmeli, işe girmeden önce doğum yapan kadınlara, doğum nedeniyle çalışma hayatından ayrı kaldıkları süre kadar borçlanma hakkı verilmelidir.

Yeni doğan her çocuğun aile bütçesine ek mali külfeti olmaktadır. Vermiş olduğumuz kanun teklifi ile doğum yapan annelerden 24 ay boyunca gelir vergisi kesilmeyerek aile bütçesine katkı sağlanarak doğacak çocuğun ek mali külfeti karşılanarak doğum teşvik edilmektedir. Doğumun teşvik edilmesi halinde ülkemizin nüfus artış hızı dolayısıyla ülkemizdeki genç nüfus oranı artacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Ülkemizde her geçen yıl nüfus artış hızı dolayısıyla doğum oranı azalmakta, ülkemizdeki yaş ortalaması yükselmektedir. Demografik değişim fırsatından yararlanamayan Türkiye, yaşlandığında/yaşlılık krizine girdiğinde, gelişmiş ülkelere göre çok daha ağır bedel ödeyecektir. Özellikle yaşlı nüfusun getirdiği emeklilik, sağlık ve yaşlı bakımı faturası bu bedeli ağırlaştıracaktır.

Yeni doğan her çocuğun aile bütçesine ek mali külfeti olmaktadır. Vermiş olduğumuz kanun teklifi ile doğum yapan annelerden 24 ay boyunca gelir vergisi kesilmeyerek aile bütçesine katkı sağlanarak doğacak çocuğun ek mali külfeti karşılanarak doğum teşvik edilmektedir. Doğumun teşvik edilmesi halinde ülkemizin nüfus artış hızı dolayısıyla ülkemizdeki genç nüfus oranı artacaktır.

MADDE 2 – Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 – Yürütme maddesidir.

GELİR VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 23 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“20. Doğum yapan kadın çalışanlara 24 ay boyunca ödenen ücretler.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.